حکم شرعی چک کردن گوشی همسر چیست؟

24 بهمن 1400

آیا همسران می‌توانند بدون اطلاع قبلی تلفن همراه همدیگر را چک کنند؟

خیلی‌ها در این زمینه بدون هیچ دلیل منطقی حق به جانب هستند و مطرح کردن همین سوال به ظاهر ساده را هم نمی‌پسندند. از نظر آن‌ها زندگی مشترک با رعایت حریم خصوصی همخوانی ندارد و زوج‌ها بی‌برو برگرد باید از جزییات زندگی و معاشرت‌های هم با دیگران با خبر باشند. اما آیا احکام شرعی این نظر را تایید می کنند؟

همان طور که ازدواج با کسی که به او علاقه‌مند هستید قرار است به زندگی شما رنگ و بویی از آرامش و عشق بدهد، رعایت حریم خصوصی و حفظ فردیت هم کماکان همین نقش را باید در زندگی مشترک ایفا کند. ازدواج به معنی ایجاد محدودیت برای زوج‌ها نیست. هیچ کس نمی‌تواند این ادعا را داشته باشد که زوج‌ها به هیچ عنوان نباید حرف های ناگفته داشته باشند. چه بسا گاهی برخی از همین حرف‌های نگفته باعث تحکیم بنیاد خانواده شود و این به شرایط زوج‌ها و زندگی خصوصی شان ارتباط مستقیم دارد. امروزه مجموعه‌ای از رد و نشان‌های معاشرت‌های روزمره در گوشی تلفن‌مان به راحتی قابل دسترس است. اما آیا به بهانه همسر بودن می‌توانیم بدون اجازه طرف مقابل‌مان از جزییات این گفتگوها و معاشرت ها باخبر شویم. در قرآن کریم و آداب و روایت‌های اسلامی همواره پرهیز از تجسس به ما گوشزد شده است. حال می‌خواهیم بدانیم که این پرهیز درباره همسر نیز مطرح است یا خیر.

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی:

بدون رضایت جایز نیست

بسیاری از مراجع چک کردن بدون اجازه گوشی همسر را نوعی تصرف به حساب می‌آورند. همین نکته باید این زنگ خطر را برای زوج‌ها به صدا دربیاورد، چرا که تصرف بدون رضایت در اسلام از گناهان آشکار است و باید در هر شکل از آن پرهیز کرد. آیت الله صافی گلپایگانی در پاسخ به این سوال فرموده‌اند: این موارد جزو تصرف است و بدون رضایت جایز نیست.

حضرت آیت‌الله العظمی‌سیستانی:

جایز نیست

نظر آیت الله سیستانی در این باره قاطع و صریح است. ایشان درباره این استفتاء فرموده‌اند که این کار جایز نیست و زوج ها را دعوت به تقوا و همدلی با یکدیگر کرده‌اند.

حضرت آیت الله العظمی شبیری زنجانی:

تنها با دلیل محکم خوف از معصیت جایز است

حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای:

بدون اذن و رضایت ایشان جایز نیست.

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی:

تجسس در گوشی دیگران حرام است.

تلفن همراه از وسایل شخصی هر انسان است. نظر آیت الله العظمی شبیری زنجانی در این باره با اندکی احتیاط و تمایز همراه است. ایشان در پاسخ به این سوال فرموده اند:«تصرف در اموال دیگری و تجسس در عیوب دیگران جایز نیست، مگر در فرض خوف معصیت مهم یا معرضیت نوعیه برای معصیت مهم.» حال سوال این است که هر ظنی می‌تواند حکم خوف از معصیت را داشته باشد؟ آیا هر ظنی در هر موقعیتی می‌تواند مجوزی برای این کار باشد. تبعات چک کردن تلفن همراه همسر چیست و زوج درمان‌ها در این باره چه نظری دارند؟

قرآن درباره تجسس چه توصیه‌ای دارد؟

آیه 12 از سوره حجرات آب پاکی را روی دست همه‌مان می‌ریزد. دراین آیه صراحتا از کسانی که ایمان آورده‌اند می‌خواهد که از تجسس در امور دیگران برحذر باشند: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از بسیاری گمان‌ها بپرهیزید، چرا که بعضی از گمان ها گناه است و هرگز در کار دیگران تجسس نکنید.» مفسران از این آیه این برداشت را داشته‌اند که ظن بی دلیل به دیگران و تهمت زدن ناروا به آن ها گناه است و تبعات بسیاری بدی برای شخص و دیگران دارد. تفحص در امور دیگران به ویژه آن هایی که خود شخص اراده بر پنهان‌سازی آن ها دارد جایز نیست و نباید در صدد فاش کردن آن ها برآییم.

تجسس به دلیل خوف معصیت در چه مواردی جایز است؟

اگر نشانه‌ها انکارناپذیر از گناه در رفتار یکی از زوجین باشد یا در گذشته یکی از زوجین سابقه‌ای از بی وفایی و خیانت را در زندگی مشترک داشته باشد زمینه برای ایجاد این نوع خوف در طرف مقابل ایجاد می‌شود. در احادیث و روایات باز هم ابتدا به رد ظن بد سفارش شده است اما اگر این خوف با دلایل بسیار محکم همراه باشد تنها آن بخشی که اطمینان می‌رود در آن این معصیت نمایان باشد را می‌توان بررسی کرد. البته علمای عالی‌قدر همچنان تاکید بر گفتگو در این زمینه دارند و تصرف مال به بهانه این بررسی را جایز نمی‌دانند و اعلام می‌دارند که در صورت اقدام به این کار با یک ظن بد و بدون دلیل قاطع شخص دچار گناه تجسس در امور دیگران می‌شود.

زوج درمان ها چه می‌گویند؟

در بسیاری از موارد عدم اعتماد زوجین به یکدیگر تبعات منفی‌تری را در زندگی مشترک بوجود آورده است. در واقع تهمت بدون دلیل خود سرآغازی برای انجام آن عمل است و این خطر همواره یک زندگی مشترک را تهدید می‌کند. برای پرهیز از هر نوع ظن بود راهکارهایی به جز تجسس در امور یکدیگر وجود دارد. «دکتر زهره سیفی » زوج درمانگر در این باره توصیه هایی دارد: «متاسفانه بسیاری از زوج هایی

که به کلینیک‌های زوج درمانی مراجعه می‌کنند در وهله اول مهارت گفتگو با یکدیگر را از دست داده‌اند. توصیه ما این است که زوج ها با فراهم کردن محیطی آرام با هم به گفتگو بپردازند. اگر دلسردی و ظن بدی دارند درباره آن حرف بزنند و دلیل بدهند و صراحتا پاسخ بگیرند.»

دکتر سیفی می‌گوید زوج‌ها با این رفتار به یکدیگر این پیام را می‌رسانند که هنوز برای هم مهم هستند و اولویت دارند: «همین گفتگوی بی‌پرده پیام‌های دلگرم کننده‌ای دارد. یعنی فردی بخشی از نگرانی خود را به دلیل علاقه به همسرش را مطرح می‌کند. همین نگرانی یعنی که به او و حفظ زندگی مشترک شان علاقه دارد و در آرامش باید این را به همسرش منتقل کند.»

این زوج درمان می‌گوید هیچ خانم یا آقایی با چک کردن مداوم و مخفیانه تلفن همسرش باعث تحکیم خانواده نشده است: «متاسفانه این موضوع جزو موارد شایع دلخوری همسران از یکدیگر است. خانم یا آقا به محض کوچک ترین ظنی به خودشان این اجازه را می‌دهند که حریم خصوصی همسران شان را نقض کنند. رعایت به فردیت و حریم خصوصی باعث آرامش و اعتماد بیشتر در زندگی مشترک است و اگر بخواهیم صریح باشیم باید به این موضوع اشاره کنیم که بروز چنین رفتارهای سوئی در بیشتر موارد به جای حفظ خانواده باعث از هم پاشیده شدن آن شده است. همان‌طور که اشاره شد همسران باید در این زمینه خوددار باشند. سوءظن را در خودشان از بین ببرند و اگر مورد آزار دهنده‌ای در رفتار همسرشان دیدند در یک موقعیت مناسب و در آرامش در باره آن به گفتگو بپردازند و سعی کنند اعتماد را به عنوان یک رکن اصلی در زندگی مشترک شان حفظ کنند.»